
**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС.
ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

УДК 342.924(430:477)

Н.А. Берлач,
доктор юридичних наук, професор,
провідний науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0003-0132-7737,
М.П. Кобець,
кандидат юридичних наук,
заступник начальника відділу ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0001-6725-8469

**ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
НІМЕЧЧИНИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ**

У статті досліджено особливості публічного адміністрування в Німеччині та визначено напрями вдосконалення публічного адміністрування в Україні на основі європейського досвіду. Проаналізовано історичний аспект розвитку публічного адміністрування в Німеччині. Окреслено питання публічного адміністрування в Україні, на які може мати вплив досвід Німеччини. Визначені основні напрями реформування публічного адміністрування в Україні, де необхідно використати досвід Німеччини.

Ключові слова: публічне адміністрування, європейські стандарти, належне адміністрування, державна служба, громадський контроль.

В статье исследованы особенности публичного администрирования в Германии и определены пути усовершенствования публичного администрирования в Украине на основе европейского опыта. Проанализирован исторический аспект развития публичного администрирования в Германии. Очерчены вопросы публичного администрирования в Украине, на которые может оказывать влияние опыт Германии. Определены основные направления реформирования публичного администрирования в Украине, где необходимо использовать опыт Германии.

Ключевые слова: публичное администрирование, европейские стандарты, должное администрирование, государственная служба, общественный контроль.

Пошук ефективної моделі публічного управління є наріжним каменем у процесі перетворення, розвитку та становлення держави. На сьогодні публічна адміністрація в Україні не відповідає європейським стандартам належного врядування, унаслідок чого саме вона стає гальмом у здійсненні соціально-економічних і політичних реформ. Публічна адміністрація залишається неефективною схильною до корупції, внутрішньо суперечливою, надмірно централізованою, закритою від суспільства, громіздкою, відірваною від потреб простої людини.

Обрання курсу на євроінтеграцію, запровадження стандартів Європейського Союзу та перехід на демократичні засади врядування спонукають до пошуку нової моделі публічного адміністрування для України.

Недосконалість публічного адміністрування в Україні та потреба запозичення кращого управлінського досвіду передових країн світу, стимулювання налагодженого функціонування державних інституцій зумовлюють актуальність викладеного дослідження.

Метою статті є дослідження особливостей публічного адміністрування Німеччини та визначення напрямів удосконалення публічного адміністрування в Україні на основі європейського досвіду.

З останньої чверті XX – початку XXI ст. державне управління в європейських країнах, засноване на бюрократичних процедурах та ієрархічній структурі, зазнало суттєвих змін. Реформування публічного сектору змінило орієнтири з бюрократичних на ринкові засади та менеджмент.

Беручи до уваги сприятливі соціально-політичні передумови, найбільш ефективними такі реформи стали в Австралії, Великобританії, Канаді, Новій Зеландії, США. Менш вагомі зміни відбулися у системі публічного адміністрування Австрії, Італії, Іспанії, Нідерландів, Німеччини, Франції.

Особливості реформування сфери публічного адміністрування досліджували у своїх працях В. Кікерт [1], П. Пірсон та Т. Скокпол [2], П. Мюллер [3], Л. Рубан [4], Ж. Шевальє [5], С. Айзенштадт, Р. Лемарченд [6], Д. Сотіропулос [7, 8]. Праці К. Рейчарда [9] присвячені адміністративному реформуванню Німеччини. Вітчизняні науковці Н. Виговська та О. Стебляк [10], Н. Василенко [11], І. Нинюк та М. Нинюк [12], К. Проскуракова [13] також вивчали європейський досвід публічного адміністрування.

Дослідження особливостей публічного адміністрування Німеччини слід здійснювати крізь призму історичних витоків гегелівської традиції, висновків Другої світової війни та прагнення до розквіту демократії.

У 1960–1970-ті рр. у Німеччині, як і в багатьох західних державах загального добробуту, простежується тенденція до більш активного державно-управлінського планування. Позитивні зрушення були призупинені через економічну рецесію та фіскальну кризу 1980-х рр. Скорочення витрат на систему державного управління, приватизація, дерегуляція та дебюрократизація мали призвести до “заощадливої” держави [9].

Однак реальність дещо не відповідає юридичним формальностям через залежність від державного фінансування та федеральних регулятивних документів. Проте система управління вирізняється наявністю вертикального поділу влади на різних адміністративних рівнях. Розширюється практика об’єднаної діяльності різних підрозділів з вироблення політики.

Передовсім стабільністю публічного адміністрування Німеччина завдячує збереженій класичній бюрократії, заснованій на ієрархічних засадах, чітких приписах та деталізованому бюджетному забезпеченню. Докорінних змін зазнали лише завдання публічного адміністрування.

К. Рейчард виділяє певні етапи розвитку, що властиві саме німецькому публічному адмініструванню.

Реконструкція, пов’язана з реієрачізацією та консолідацією (1947–1963 рр.), характеризує перший етап, коли встановлюються федеральне управління, цивільна служба та спрощуються управлінські процедури.

Зміни, пов'язані з місцевим територіальним реформуванням (1964–1975 рр.), призвели до об'єднання муніципалітетів, фінансової реформи, деволюції, початку програмного бюджетування і, як наслідок, спроб комплексного реформування державного управління та цивільної служби. Усе це стало другим етапом розвитку державного управління.

Третій етап – дебюрократизація та орієнтація на громадян (1978–1989 рр.) – зумовив зменшення бюрократії, покращання надання послуг населенню, початок приватизаційних процесів.

Четвертий етап настає після приєднання і трансформації східного державного управління (з 1990 р.). Він характеризується технічною та адміністративною допомогою Східній Німеччині з реструктуризації колишнього державного і місцевого управлінь, введенням традиційної західної моделі публічного адміністрування, а також частковим перенесенням деяких установ федерального рівня з Бонна до Берліна. Цей етап став відправною точкою активізації реформування публічного управління та успішного переходу до західного управлінського зразка, хоча й сьогодні Східна Німеччина має відмінності порівняно із Західною.

На початку 1990-х рр. Німеччина розпочала спроби запровадження нової управлінської моделі зі спрямування і контролю державно-управлінських функцій, оцінки виконання і витрат бюджету. Започатковувалися такі процеси на місцевому рівні, але згодом перейшли на федеральний рівень і завершилися запровадженням електронного урядування. Це й виокремило п'ятий етап реформування державного управління.

Виділений науковцем шостий етап, з 1998 р. й дотепер, спонукає до переоцінки функцій держави, виділення її ключових завдань: оновлення та гарантування соціальної і трудової політик, збільшення уваги до потреб громадянського суспільства, лібералізації та дерегуляції комунальних об'єктів [9].

На думку В.С. Поліщука, за останні 10–15 років державним управлінням у Німеччині було засвоєно інструменти та принципи нового державного менеджменту, однак стратегії імплементації останнього зазнали впливу інституційних особливостей німецького публічного сектора. На місцевому рівні ці ідеї використано вузько й однобічно: з орієнтацією на “продукт” і зменшенням витрат, але без широкого залучення ринкових механізмів та використання аспекту скеровування, а не виконання [14].

На сьогодні Німеччина є взірцем ефективного публічного адміністрування, маючи два рівні управління, позаяк є парламентською республікою за формою правління та федеральною (крім федерального уряду, має 16 місцевих урядів) – за державним устроєм. Німеччина забезпечує обидва рівні управління – федеральний та регіональний, які мають власні органи виконавчої, законодавчої і судової влади. Власне федеральним землям у Німеччині відповідає рівень областей в Україні.

Для німецької форми державного управління характерний чіткий розподіл повноважень між федеральними та регіональними органами управління. На федеральному рівні вирішуються загальнодержавні питання та приймаються рішення міжнародного значення, регіональний рівень забезпечує вирішення питань, що стосуються федеральних земель.

Діяльність федерального уряду переважно обмежується проблемами військової безпеки, оподаткування, загальної координації політики. Усі відділи та департаменти федерального уряду мають підпорядковуватися загальним приписам

стосовно фінансування публічного сектора, бюджетування, надання послуг громадянам і формальних процедур, які розроблені самим федеральним урядом.

Усі питання місцевого рівня мають вирішуватися регіональними органами управління.

Конституційні норми чітко розподіляють, що саме належить федерації, а що – землям. Показово, що одним із найголовніших земельних податків у ФРН є по-даток на майно, а надходження з прибуткового податку і податку з корпорацій розподіляються між федерацією і землями порівну, розміри ж витрат визначаються на основі перспективного довгострокового планування.

Хоча, на відміну від України, Німеччина й має федеральний устрій, але окремі особливості розвитку й функціонування її державного управління можуть бути використані при реформуванні та підвищенні ефективності державного управління України.

Конституцією Німеччини закріплено п'ять постійно діючих державних органів на федеральному рівні: виконавчі – Федеральний президент, Федеральний уряд, законодавчі – Бундесрат, Бундестаг, судові – Федеральний конституційний суд.

Законодавчу функцію на цьому рівні управління виконують Бундестаг (парламент) і Бундесрат (орган представництва земель), які уповноважені вносити зміни до конституції. Виконавча влада представлена Федеральним урядом, очолює бундесканцлером. Основне навантаження щодо управління на загальнодержавному рівні несуть федеральні міністерства, які очолюють федеральні міністри. На рівні суб'єктів федерації органи виконавчої влади очолює прем'єр-міністр.

На регіональному рівні закони, які діють у межах земель, ухвалюються ландтагами і бюргершафтами (парламентами земель, міст-земель Гамбург і Бремен). Адміністративні органи на рівні земель очолюють міністри.

Регіональний рівень своєрідно структурований та охоплює, з одного боку, уряди земель з їх міністерствами, а з іншого, місцевий рівень управління.

Основними принципами управління на регіональному рівні є субсидіарність і демократична децентралізація; фінансова автономія; децентралізація державного управління; чіткий розподіл компетенцій у сфері самоврядування та державних органів; відсутність конкуренції та співпраця (кооперація) між службовцями державних органів та органів самоврядування; прозорість управлінських процесів для громадянина (вирішення всіх питань в одній установі, принцип “одного вікна”); оптимізація структури [15].

Публічне адміністрування Німеччини сприяє розподілу повноважень між державними органами та органами місцевого самоврядування на засадах доповнення та співпраці між ними. Хоча представництво громади є єдиною найвищою інстанцією ухвалення рішень, які належать до компетенції самоврядування, відповідно до законодавства, громади визнаються частиною федеральних земель і таким чином підпорядковуються їхньому праву нагляду та праву надавати розпорядження. Тобто держава здійснює правовий нагляд за тим, щоб у своїй діяльності громади не порушували законів, а також виконували свої функції самоврядування в межах та напрямках, визначених федеральними органами.

Об'єднання громад у межах своєї законної компетенції і відповідно до законодавства також наділені правом самоврядування [15].

Місцевий рівень управління забезпечується діяльністю так званих “крейсів”. Крейс складається з численних маленьких і великих громад. Крейси в Німеччині можна порівняти з районами в Україні. У них проживає в середньому від 150 до

300 тис. осіб [16]. Уряди крейсів виконують завдання щодо контролю діяльності урядів громад з дотримання норм права і законодавства [15]. Оскільки громади виконують завдання самоврядування, то здійснюється лише правовий контроль за дотриманням законодавства урядами громад.

Єдиний орган управління на рівні крейсів – окружне управління – також має подвійне значення. З одного боку, воно є органом державного управління нижчого рівня, який забезпечує виконання федеральних і земельних законів, а з іншого, – органом самоврядування. Подвійну функцію окружного управління забезпечують як службовці, що призначаються органами управління земель, так і службовці, праця яких оплачується органом самоврядування (крейсом). Таким чином в окружному управлінні об'єднані функції управління крейсу як органу самоврядування та державного управління нижчого рівня.

Суттєвою перевагою такого об'єднання функцій є створення єдиної управлінської структури для вирішення питань пересічних громадян, що сприяє співпраці та тісному зв'язку між громадянином, громадою та урядом [17; 18].

До суттєвих переваг забезпечення місцевого самоврядування в Німеччині слід віднести й норми щодо самостійної фінансової відповідальності. До таких переваг належить визначення відповідного економічному розвитку громади джерела податків, яким громада наділена з правом встановлення місцевої ставки податку.

Беручи до уваги європейський вектор розвитку, обраний нашою країною, управлінська реформа в Україні має базуватися на традиціях європейської цивілізації, які закладені в основу стратегії розвитку країн-членів Європейського Союзу, та використовувати європейський досвід і практику, враховуючи власні традиції.

Як стверджують П. Пірсон та Т. Скокпол, національний контекст є надзвичайно важливим, коли йдеться про державотворення, політику та управління. Історичні традиції справляють потужний вплив на поточний розвиток, тому сучасні адміністративні реформи залежать від історичного шляху, що сформував стан держави та спосіб управління [2].

На сьогодні публічному адмініструванню в Україні притаманні: відсутність координованих дій різних органів влади через суперечність структури системи органів державного управління засадам територіального поділу; централізація бюджетної системи; відсутність чіткого поділу повноважень та відповідальності між різними рівнями влади, між органами державного управління та органами місцевого самоврядування; відсутність дієвого публічного контролю з боку громадського суспільства, що унеможлиблює вплив громадськості на прийняття рішень.

З огляду на досвід публічного адміністрування Німеччини, для ефективної роботи системи державного управління при реформуванні управлінської сфери України слід враховувати те, що органи державної влади перш за все мають: розглядати адміністрування як контроль за дотриманням законів, визначення адміністративних правил та норм, ухвалення рішень з конкретних питань; здійснювати реформування на основі розробки політики розвитку та стратегії для усіх сфер суспільного життя; чітко визначити сфери публічної діяльності; контролювати якість наданням громадських послуг.

Європейський досвід повинен заохотити державу до здійснення комплексної адміністративної реформи, яка має вирішити завдання щодо: формування стабільної та ефективної організації й діяльності виконавчої влади; організації професійної, політично нейтральної та відкритої публічної цивільної служби (служби в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування); створення системи спроможного місцевого самоврядування; зміцнення статусу громадянина в відносинах з органами

публічної адміністрації; гарантування підконтрольності публічної адміністрації політичній владі та суспільству.

У статті 3 Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною зазначено, що “...Верховенство права, належне врядування (good governance), боротьба з корупцією та організованою злочинністю й тероризмом, сприяння сталому розвитку і ефективній багатосторонності є головними принципами для посилення відносин між Сторонами”. Тому Україна має спрямовувати зусилля на запровадження “належного врядування” як системи інститутів, за допомогою яких здійснюється влада в країні та надаються публічні послуги (вимоги Світового банку); реалізація економічної, політичної і адміністративної влади (“autohrity”) та управління (“manage”) життям країни на всіх рівнях (вимоги ООН); правил, процесів, поведінки, які впливають на застосування влади на європейському рівні (Біла книга Європейського врядування). Основою публічного адміністрування мають стати основні європейські стандарти: відкритість, участь громадськості, відповідальність, узгодженість. Ці стандарти забезпечуються створенням та дотриманням належного законодавства, законності, прозорості прийняття рішень, доступом до інформації, участю у публічній сфері, належною організацією, кваліфікованим персоналом, достатнім фінансовим та бюджетним управлінням, ефективністю, відповідальністю, забезпеченням контролю і нагляду.

Під час адаптації світового досвіду до національної системи управління слід пам’ятати, що не всі країни застосовують адміністративні концепції однаково. Досвід кожної країни є індивідуальним, що зумовлено різними характеристиками держави – політичними, історичними та ін. На адаптації та імплементації управлінських процесів позначаються багато факторів, таких як культурні особливості, рівень підтримки режиму, загальна компетенція публічних службовців, корупція та автократія управлінської системи [18].

Отже, досвід Німеччини, здобутий у процесі реформування державного управління, має стати в нагоді при реформуванні публічного сектору України, оскільки спостерігається певна схожість вихідних умов обох країн. Проте для успішного використання цього досвіду необхідно брати до уваги реалії публічного адміністрування в Україні.

Висновками, якими повинна скористатися Україна при реформуванні публічного сектору мають стати послідовні реформи в основк яких буде покладено: скорочення штату, ресурсів у публічному секторі; дебіюрократизацію, дерегуляцію, децентралізацію й приватизацію; удосконалення системи контролю за адміністративним персоналом і посилення його ресурсних можливостей шляхом реформування процесів складання бюджету, планування й оцінки ефективності програм державного сектору; посилення фінансового контролю і підзвітності; удосконалення управління державним сектором шляхом зменшення неузгодженості дій, запровадження конкурентної основи діяльності органів влади, поліпшення якості надання послуг і задоволення потреб споживачів; зміну традиційного правового статусу державних службовців шляхом укладення контракту та визначення чинників для його продовження; демократизацію державного сектору шляхом посилення уваги до потреб недостатньо репрезентованих груп населення; відкритість, публічність, здатність реагувати на потреби громадян та підзвітність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Kickert W.* (2013) *Public Management Reform in Continental Europe: National Distinctiveness.* The Ashgate Research Companion to New Public Management. Burlington: Ashgate Publishing Company. P. 97–112.

2. Pierson P., Skocpol T. Historical Institutionalism in Contemporary Political Science. Political Science: The State of Discipline. Washington: APSA, 2002. P. 693–721.
3. Muller P. Le module francais d'administration. Administration francaise. Est elle en crise? Paris: L'Harmattan, 1992. P. 11–32.
4. Rouban L. The Administrative Modernisation Policy in France. Public Management and Administrative Modernisation in Western Europe. Cheltenham: E Chevallier J. La Ruform de l'Etat. Administration francaise. Paris: ENA, 2004.
5. Chevallier J. La Ruform de l'Etat. Administration francaise. Paris: ENA, 2004.
6. Eisenstadt S., Lemarchand R. Political Clientelism, Patronage and Development. London: Sage, 1981.
7. Sotiropoulos D. Southern European Public Bureaucracies in Comparative Perspective. West European Politics. 2004. № 27(3). P. 405–422.
8. Sotiropoulos D. Patronage in South European Bureaucracies in the 1980s and 1990s: The Politicization of Central Public Administrations in Greece, Italy, Portugal and Spain. Paper to ECPR workshop. Nicosia, 2006.
9. Reichard C. Local Public Management Reforms in Germany. Public Administration, 81 (2), 2003. P. 345–363.
10. Визовська Н., Стебляк О. Європейські моделі організації державного внутрішнього фінансового контролю. URL: www.google.ru/ (дата звернення: 12.11.2018).
11. Василенко Н. Адміністративна реформа у Франції. Проблеми теорії і практики управління. 2005. № 1. С. 52–57.
12. Нинюк І., Нинюк М. Особливості розвитку державного управління у контексті європейського вибору. URL: <http://www.univer.km.ua/visnyk/1174.pdf> (дата звернення: 12.11.2018).
13. Проскуракова К. Європейські стандарти державної служби: досвід Польської Республіки. URL: file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8/Downloads/vknud_2014_1_22.pdf (дата звернення: 12.11.2018).
14. Поліщук В.С. Особливості імплементації принципів нового державного менеджменту у країнах континентальної Європи. Вісник НАДУ при Президентіві України. Серія “Державне управління”. 2016. № 3. С. 76–82.
15. Система государственного управления в Германии. URL: www.zakon.kz/203847-sistema-gosudarstvennogo-upravlenija-v.html (дата звернення: 12.11.2018).
16. Старцев Я.Ю. Государственное и муниципальное управление в зарубежных странах: курс лекцій: Тема 8. Административно-территориальное деление и уровни местного самоуправления. URL: www.ex-jure.ru/law/news.php?newsid=260 (дата звернення: 12.11.2018).
17. Тильчик О.В., Нерода Ю.Ю. Особливості державного управління Федеративної Республіки Німеччини та Польщі: досвід для України. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 1. С. 223–226.
18. Кухарева Г.П. Реформування публічного управління в Україні на основі вивчення світового досвіду: матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (6–7 квітня 2017 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.кор. НАН України В.С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2017. С. 103–105.

REFERENCES

1. Kickert, W. (2013) Public Management Reform in Continental Europe: National Distinctiveness. The Ashgate Research Companion to New Public Management. Burlington: Ashgate Publishing Company. P. 97–112 [in English].
2. Pierson, P., Skocpol T. (2002) Historical Institutionalism in Contemporary Political Science. Political Science: The State of Discipline. Washington: APSA. P. 693–721 [in English].
3. Muller, P. (1992) Le module francais d'administration. Administration francaise. Est elle en crise? Paris: L'Harmattan. P. 11–32 [in French].
4. Rouban, L. (2004) The Administrative Modernization Policy in France. Public Management and Administrative Modernization in Western Europe. Cheltenham: E. Chevallier J. La Reform de l'Etat. Administration francaise. Paris: ENA [in English].
5. Chevallier, J. (2004) La Reform de l'Etat. Administration francaise. Paris: ENA [in French].
6. Eisenstadt, S., Lemarchand, R. (1981) Political Clientelism, Patronage and Development. London: Sage [in English].
7. Sotiropoulos, D. (2004) Southern European Public Bureaucracies in Comparative Perspective. West European Politics № 27(3). P. 405–422 [in English].
8. Sotiropoulos, D. (2006) Patronage in South European Bureaucracies in the 1980s and 1990s: the Politicization of Central Public Administrations in Greece, Italy, Portugal and Spain. Paper to ECPR Workshop. Nicosia [in English].

9. *Reichard C.* (2003) Local Public Management Reforms in Germany. *Public Administration*, 81 (2). P. 345–363 [In English].
10. *Vyhovska, N., Steblianko, O.* Yevropeiski modeli orhanizatsii derzhavnogo vnutrishnogo finansovoho kon troliu. “European Models of Organization of State Internal Financial Control”. URL: www.google.ru/ (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
11. *Vasylenko, N.* (2005) Administratyvna reforma u Frantsii. *Problemy teorii i praktyky upravlinnia. “Administrative Reform in France”*. *Issues of the Theory and Practice of Management* 1, 52–57 [in Ukrainian].
12. *Nynyuk, I., Nynyuk, M.* Osoblyvosti rozvytku derzhavnogo upravlinnya u konteksti yevropeyskoho vyboru. “Features of the Development of Public Administration in the Context of European Choice”. URL: <http://www.univer.km.ua/visnyk/1174.pdf> (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
13. *Proskuriakova, K.* (2014) Yevropeiski standarty derzhavnoi sluzhby: dosvid Polskoi Respubliky. “European Standards for Civil Service: Experience of the Polish Republic”. URL: file: C: /Users/ %D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8/Downloads/vknud_2014_1_22.pdf/ (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
14. *Polishchuk, V.S.* (2016) Osoblyvosti implementatsiyi pryntsyypiv novoho derzhavnogo menedzhmentu u krayinakh kontynentalnoyi Yevropy. “Features of the Implementation of the Principles of New State Management in the Countries of Continental Europe”. *NASA’s Bulletin under the President of Ukraine. Series “Public Administration”*. No 3, 76–82 [In Ukrainian].
15. *Sistema gosudarstvennogo upravleniya v Germanii.* “The System of Government in Germany”. URL: www.zakon.kz/203847-sistema-gosudarstvennogo-upravleniya-v.html (Date of Application: 12.11.2018) [in Russian].
16. *Startsev, Ya.Iu.* Gosudarstvennoye i munitsipal’noye upravleniye v zarubezhnykh stranakh: kurs lektsiy. Tema 8. Administrativno-territorial’noye deleniye i urovni mestnogo samoupravleniya. “State and Municipal Management in Foreign Countries”: a course of lectures: Theme 8. Administrative and territorial division and levels of local government”. URL: www.ex-jure.ru/law/news.php?newsid=260 (Date of Application: 12.11.2018) [in Russian].
17. *Tilchik, O.V., Neroda, Y.Y.* (2005) Osoblyvosti derzhavnogo upravlinnya Federatyvnoyi Respubliky Nimechchyny ta Polshchi: dosvid dlya Ukrainy. “Features of Public Administration of the Federal Republic of Germany and Poland: Experience for Ukraine”. *Comparative and Analytical Right* 1, 223–226 [in Ukrainian].
18. *Kukhareva, H.P.* (2017) Reformuvannya publichnogo upravlinnya v Ukraini na osnovi vyvchennya svitovoho dosvidu. “Reformation of Public Administration in Ukraine Based on the Study of World Experience”: studies of scientific and practical conference (April 6–7, 2017, Lviv). Lviv. P. 103–105 [In Ukrainian].

UDC 342.924(430:477)

N.A. Berlach,

Doctor of Juridical Sciences, Full Professor,
Leading Researcher, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-0132-7737

M.P. Kobets,

Candidate of Juridical Sciences,
Co-Head of the Department, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv,
Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-6725-8469

PECULIARITIES OF PUBLIC ADMINISTRATION OF GERMANY: EXPERIENCE FOR UKRAINE

In the paper several features of public administration in Germany and identifying areas of the improvement of public administration in Ukraine based on European experience are considered.

Taking a course on European integration, the introduction of European Union standards and the transition to democratic governance principles are driving the search for a new model of public administration for Ukraine. The imperfection of public administration in Ukraine and the need to borrowing the best management experience of the advanced countries of the world, stimulation of the put right

functioning of State institutions, determines the relevance of the above-mentioned research. The study of the features of public administration in Germany should be carried out through the prism of the historical origins of the Hegelian tradition, the conclusions of the Second World War and the aspiration for the development of democracy. First of all, the stability of the public administration of Germany is due to the preserved classical bureaucracy, based on hierarchical principles, clear prescriptions and detailed budget provision. Only the tasks of public administration have undergone radical changes. The historical aspect of the development of public administration in Germany is analyzed.

The issues of public administration in Ukraine that can be influenced by the German experience are outlined. Taking into account the experience of public administration in Germany, for the effective operation of the public administration system in the reform of the management of Ukraine, it should be taken into account that the public authorities should first of all: consider administering as a control over compliance with laws, the definition of administrative rules and norms, and the adoption of decisions on specific issues; to reform on the basis of policy development and strategy development for all spheres of public life; to define clearly areas of public activity; to control the quality of providing public services.

The main directions of the reform of public administration in Ukraine are determined, where it is necessary to use the experience of Germany. It is noted that German experience obtained in the process of reforming public administration it should be useful in reforming the public sector of Ukraine, as there is a certain similarity between the initial conditions of both countries. But for the successful use of this experience, it is necessary to take into account the realities of public administration in Ukraine.

Keywords: public administration, European standards, proper administration, public service, public control.

Отримано: 22.11.2018